

www.thra.nia.com

Δωρεάν σχολικό βοήθημα

Τι είναι το ρήμα

Εκπαιδευτικός: Μπέσιου Χριστίνα
ΕΜΠΙΣΤΟΣ ΟΙΣΜΟΣ: MICROSOF YΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

Τι είναι το ρήμα;

Ρήματα

Τα ρήματα ανήκουν στα κίττα μέρη του λόγου (σε αυτά δηλαδή που κλίνονται) και φανερώνουν ότι κάποιος άνθρωπος, ζώο ή πράγμα κάνει κάτι (κάποια ενέργεια), ή παθαίνει κάτι από κάποιον άλλον, ή από τον εαυτό του ή βρίσκεται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση.

Για να βρούμε το ρήμα κάνουμε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

Τι παθαίνει;

Τι κάνει;

Χτύπησε το πόδι του.

Τι έπαθε;

χτύπησε

Περπατάει στο δάσος.

Τι κάνει;

περπατάει

Τι κάνει το παιδί και η αγελάδα;

Το παιδί τρέχει.

Τι κάνει;

τρέχει

Η αγελάδα τρώει.

Τι κάνει;

τρώει

Τι είναι το ρήμα;

Τα ρήματα ανήκουν στα κλιτά μέρη του λόγου, δηλαδή κλίνονται.

Τι σημαίνει όμως αυτό;

Τα ρήματα κλίνονται για κάθε πρόσωπο σε συγκεκριμένους χρόνους.

Τι είναι το πρόσωπο;
Πόσα υπάρχουν;

Τι είναι οι χρόνοι;
Πόσοι υπάρχουν;

Πρόσωπο είναι η λέξη που δείχνει ποιος ή ποιοι κάνει ή κάνουν την ενέργεια που φανερώνει το ρήμα.

Υπάρχουν 6 πρόσωπα

Κάθε ρήμα κλίνεται σε έναν συγκεκριμένο χρόνο ώστε να μας φανερώσει το πότε έγινε η ενέργεια του ρήματος.

Υπάρχουν 7 χρόνοι

Ενικός αριθμός

εγώ
εσύ
αυτός, αυτή, αυτό

Πληθυντικός αριθμός

εμείς
εσείς
αυτοί, αυτές, αυτά

Ενεστώτας

Φανερώνει κάτι που γίνεται τώρα.

Παρατατικός

Φανερώνει κάτι που γινόταν στο παρελθόν συνέχεια

Αόριστος

Φανερώνει κάτι που έγινε στο παρελθόν μία φορά.

Μέλλοντας Εξακολουθητικός

Φανερώνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον πολλές φορές.

Μέλλοντας Στιγμαίος

Φανερώνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον μία φορά.

Παρακείμενος

Φανερώνει κάτι που έχει γίνει στο παρελθόν.

Υπερσυντέλικος

Φανερώνει κάτι που είχε γίνει στο παρελθόν.

Μέλλοντας Συντελεσμένος

Φανερώνει κάτι που θα έχει γίνει στο μέλλον.

Τι είναι το ρήμα;

Τα ρήματα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, ανάλογα με την κατάληξη τους, που λέγονται φωνές.

Ενεργητική φωνή

Σε αυτή την φωνή ανήκουν τα ρήματα που τελειώνουν στο α' ενικό πρόσωπο σε -ω.

Παράδειγμα:
τρέχω, μαγειρεύω

Παθητική φωνή

Σε αυτή την φωνή ανήκουν τα ρήματα που τελειώνουν στο α' ενικό πρόσωπο σε -μαι.

Παράδειγμα:
κοιμάμαι, γλένομαι

Τα ρήματα χωρίζονται σε άλλες δύο κατηγορίες, ανάλογα με τον τονισμό τους, που λέγονται συζυγίες.

Α' συζυγία

Σε αυτή την συζυγία ανήκουν τα ρήματα που τονίζονται στην παραλήγουσα της ενεργητικής φωνής και στην προπαραλήγουσα της παθητικής φωνής.

Παράδειγμα:
ενεργητική φωνή - παραλήγουσα: **φ**εύγω
παθητική φωνή - προπαραλήγουσα: **κ**όβομαι

Β' συζυγία

Σε αυτή την συζυγία ανήκουν τα ρήματα που τονίζονται στην λήγουσα της ενεργητικής φωνής και στην παραλήγουσα της παθητικής φωνής.

Παράδειγμα:
ενεργητική φωνή - λήγουσα: μι**λ**ώ ή μι**λ**ώ
παθητική φωνή - παραλήγουσα: φο**β**άμαι

Τα ρήματα της Β' συζυγίας χωρίζονται, ανάλογα με τον τρόπο που κλίνονται, σε δύο ομάδες.

α' ομάδα

Σε αυτή την συζυγία ανήκουν τα ρήματα που κλίνονται:
Ενεργητική -> αγαπώ, αγαπάς, αγαπά... **κ**λη
Παθητική -> αγαπιέμαι, αγαπιέσαι, αγαπιέται... **κ**λη

β' ομάδα

Σε αυτή την συζυγία ανήκουν τα ρήματα που κλίνονται:
Ενεργητική -> θεωρώ, θεωρείς, θεωρεί... **κ**λη
Παθητική -> θεωρούμαι, θεωρείσαι, θεωρείται... **κ**λη

Τι είναι το ρήμα;

Τα ρήματα παίρνουν συγκεκριμένες μορφές για να εκφράσουν με ακρίβεια το νόημά τους. Αυτές λέγονται εγκλίσεις και είναι τρεις.

Οριστική

Δηλώνει το πραγματικό.

Έχει όλους τους χρόνους
Ο Κώστας τρέχει.

Υποτακτική

Δηλώνει το πιθανό.
Σχηματίζεται με το μόριο να.

Έχει μόνο τους χρόνους:
Ενεστώτα, Αόριστο, Παρακείμενο
Η Άννα θέλει να παίξει.

Προστακτική

Δηλώνει την εντολή ή την προτροπή.

Έχει μόνο τους χρόνους:
Ενεστώτα και Αόριστο
Χαρά πρόσεχε.

Υπάρχουν όμως και οι απρόσωπες εγκλίσεις και είναι δύο.

Απαρέμφατο

Είναι άκλιτο και με αυτό σχηματίζεται ο Παρακείμενος, ο Υπερσυντέλικος και ο Συντελεσμένος Μέλλοντας.

έχει μιλήσει

Μετοχή

Ενεργητική φωνή:
Τρέχοντας
(Δεν κλίνεται)

Παθητική φωνή:
ληπτημένος, -η, -ο
(κλίνεται σαν επίθετο)

Ελπίζω να σε βοήθησα
μαθαίνοντας τι είναι τα
ρήματα...

